

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

بازنگری شده

دوره گارشناصی ارشد

رشته فلسفه و کلام اسلامی

گروه: علوم انسانی

محسوب جلسه شماره ۹۲ مورخ ۹۵/۱۱/۲۴ کمیسیون برنامه ریزی آموزش عالی

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی

کارگروه: الهیات و معارف اسلامی

گروه: علوم انسانی

گرایش: --

رشته: فلسفه و کلام اسلامی

مقطع: کارشناسی ارشد

۱- با استناد مصوبه جلسه شماره ۹۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۴ کمیسیون برنامه ریزی آموزش عالی برنامه بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی به شرح زیر مورد تصویب قرار گرفت:

۲- این برنامه از تاریخ تصویب، جایگزین برنامه های درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام (حکمت) اسلامی مصوب ۲۳۰ مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۱ و فلسفه و کلام اسلامی با دو گرایش فلسفه اسلامی و کلام اسلامی مصوب ۳۳۵ جلسه فوق العاده شورای عالی برنامه ریزی آموزشی مورخ ۱۳۸۰/۰۷/۰۱ شد و برای دانشجویانی که از این به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا می باشد.

۳- برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی در سه فصل: مشخصات کلی، جداول و سرفصل دروس برای اجرا به دانشگاههای مجری ابلاغ می شود.

عبدالرحیم نوهدابراهیم

دبير شورای عالی پرnamه ریزی آموزشی

لی

مشخصات کلی برنامه درسی رشته

فلسفه و کلام اسلامی در مقطع کارشناسی ارشد

Islamic Philosophy & Kalam: Master's Degree

فصل اول

تعریف رشته

فلسفه که در قرون اولیه اسلامی وارد جهان اسلام شد از دویست مسأله تجاوز نمی‌کرد، اما فلسفه و حکمای اسلامی این مسائل را به هفتصد مسأله رساندند. ایرانیان در پرتو مکتب تشیع بیش از سایر مذاهب به امر تعقل اهتمام ورزیدند و با الهام از قرآن کریم و روایات اهل بیت (ع) به فلسفه صبغه اسلامی دادند. پیدایش مکتب مناء به نمایندگی ابن سینا و مکتب اشراف به نمایندگی شهروردی و مکتب حکمت متعالبه به نمایندگی صدرالمتألهین شیرازی نشانگر همت و تلاش ایرانیان مسلمان در ترویج و شکوفایی فلسفه است.

رشته فلسفه و کلام اسلامی، چنان که از نامش هویداست، از دو قلمرو اصلی تشکیل می‌شود: فلسفه اسلامی و کلام اسلامی. کلام اسلامی، سنت دین‌شناسانه‌ای در کنار فلسفه اسلامی بوده است که هدف آن دفاع عقلانی از آموزه‌های اصلی دین مبین اسلام است؛ البته با مبانی و ارکانی غیر از مبانی و ارکان فلسفه اسلامی. این هر دو سنت، به ویژه در ایران، ستنهای فکری پیوسته و بی‌انقطع‌الای بوده‌اند که بدون هیچ گستاخی نا دوران معاصر استمرار یافته‌اند. بیش‌نیاز ضروری آموزش و پژوهش در این دو قلمرو تسط کافی سر زبان عربی و منطق است. از متخصص این رشته انتظار می‌رود که قادر باشد آموزه‌های اصلی دین را تبیین عقلی کند و از آنها دفاع عقلانی نماید. امروزه در کلام جدید و فلسفه دین در غرب عهد دار جنین سخن‌هایی است. ظهور آرای دین‌شناسانه نوین و شباهات دینی جدید در اثر تعامل فکری با غرب، پویاسازی این رشته و بازنگری در آن را ضروری می‌سازد.

هدف رشته

◦ دین‌شناسی فلسفی کلامی

◦ ضرورت و اهمیت رشته

◦ دفاع عقلانی از دین

نقش و توانایی فارغ التحصیلان

با توجه به جایگاه باورهای دینی در جامعه ما، دانش آموختگان می‌توانند نقش فرهنگی تربیتی پررنگی در جامعه داشته باشند؛ می‌توانند به عنوان مشاور فرهنگی و دینی، دبیر، معلم، و... نقش ایفا کنند.

طول دوره و شکل نظام

- * شکل نظام بصورت ترمی - واحدی خواهد بود. و هر واحد نظری معادل ۱۶ ساعت، واحد عملی با آزمایشگاهی معادل ۳۲ ساعت، کارگاهی . عملیات صحرابی یا کار در صحنه معادل ۴۸ ساعت ، کارآموزی و کارورزی معادل ۶۴ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی تدریس می شود.
- * طول دوره کارشناسی ارشد حداقل ۳ سال می باشد.

شرایط پذیرش دانشجو

صلاحیتهای عمومی؛ و صلاحیت علمی که از طریق آزمون سراسری سنجیده می شود.

فصل دوم

جدول دروس رشته فلسفه و کلام اسلامی در مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس		تعداد واحد			تعداد ساعت			بیشنیاز/همنیاز
			نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱	فلسفه‌ی ملاصدرا: هستی‌شناسی		۲		۲	۲۲		۲۲	ندارد
۲	فلسفه‌ی ملاصدرا: خداشناسی		۲		۲	۲۲		۲۲	فلسفه‌ی ملاصدرا: هستی‌شناسی
۳	فلسفه‌ی ملاصدرا: علم النفس و آخرت‌شناسی		۲		۲	۲۲		۲۲	فلسفه‌ی ملاصدرا: خداشناسی
۴	فلسفه‌ی سینوی ۱		۲		۲	۲۲		۲۲	ندارد
۵	فلسفه‌ی سینوی ۲		۲		۲	۲۲		۲۲	فلسفه‌ی سینوی ۱
۶	فلسفه‌ی اشراق ۱		۲		۲	۲۲		۲۲	ندارد
۷	فلسفه‌ی اشراق ۲		۲		۲	۲۲		۲۲	فلسفه‌ی اشراق ۱
۸	منطق سینوی		۲		۲	۲۲		۲۲	ندارد
۹	منطق جدید		۲		۲	۲۲		۲۲	ندارد
۱۰	فلسفه‌ی غرب ۱		۲		۲	۲۲		۲۲	ندارد
۱۱	فلسفه‌ی غرب ۲		۲		۲	۲۲		۲۲	فلسفه‌ی غرب ۱
۱۲	مسائل جدید کلامی		۲		۲	۲۲		۲۲	فلسفه‌ی غرب ۱ و ۲
۱۳	زبان تخصصی ۱		۲		۲	۲۲		۲۲	ندارد
۱۴	زبان تخصصی ۲		۲		۲	۲۲		۲۲	ندارد
۱۵	پایان نامه		۴		۴				
	جمع کل		۲۲		۲۲	۴۴۸		۴۴۸	

فصل سوم

مشخصات کلی و سرفصلهای دروس

عنوان درس به فارسی: فلسفه ملاصدرا: هستی‌شناسی

عنوان درس به انگلیسی: The Philosophy of Mulla Sadra: Ontology

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۲۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با اقسام و احکام کلی وجود در فلسفه ملاصدرا

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی بر اساس مفاهیم هستی‌شناسی

سرفصل درس:

۱. اشتراک معنوی وجود

۲. اصالت وجود

۳. درک وجود

۴. شمول وجود

۵. وجود و امور عاھوی

۶. تسکیک وجود

۷. وجود ذهنی

۸. امور عامه

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های توشتاری: ٤٠ درصد	٢٠ درصد	٢٠ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

ال Shawad al-Ribyiah, Sadr al-Din Shirazi, Tashih wa Madiha Sayyid Jalal al-Din Ash'ani, al-Markaz al-Jami'i li-l-Nashr, Mashhad, ١٣٦٠.

السيدأ و المعاد، صدرالدين شیرازی، تصحیح و مقدمه سید جلالالدین آشتیانی، انجمن حکمت و فلسفه ایران، تهران، ۱۳۵۴.

فهرست مطالعات:

الحكمة الستعمالية في الأسفار الأربع العقلية، صدرالدين شیرازی، دار إحياء التراث، بيروت، ١٩٨١.

المناظر، صدرالدين شیرازی، طهوری، تهران، ۱۳۶۲.

العرسية، صدرالدين شیرازی، انتشارات مولی، تهران، ۱۳۶۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه ملاصدرا: خداشناسی

عنوان درس به انگلیسی: The Philosophy of Mulla Sadra: Theology

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پشنیاز: فلسفه ملاصدرا: هستی‌شناسی

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مفهوم خدا و صفات و افعال او در فلسفه ملاصدرا

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی در زمینه‌ی خداشناسی صدرایی

سرفصل درس:

۱. امکان و جگونگی شناخت خدا

۲. برهان صدیقین

۳. خدا همجون واجب الوجود

۴. رابطه‌ی ذات و صفات خدا

۵. علم خدا به خود و خلق، پیش و پس از ایجاد

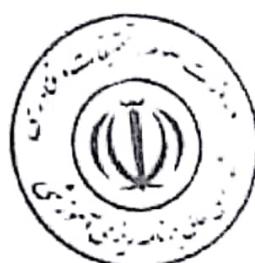
۶. مرانب علم خدا (اعنایت، قضا، قدر)

۷. علم بنین الهی و اختیار انسان

۸. قدرت و حکمت خدا

۹. اراده و حیات خدا

۱۰. سمع و بصر و تکلم خدا

۱۱. جگونگی صدور کثرات از مبدأ واحد

۱۲. مسئله‌ی شر

روش ارزشیابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

السواهد الربوية، صدرالدین شیرازی، تصحیح و مقدمه‌ی سید جلال‌الدین آشتیانی، المركز الجامعی للنشر، مشهد، ۱۳۶۰.

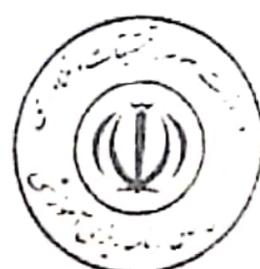
المبدأ و المعاد، صدرالدین شیرازی، تصحیح و مقدمه‌ی سید جلال‌الدین آشتیانی، انجمن حکمت و فلسفه‌ی ایران، تهران، ۱۳۵۴.

فهرست مطالعات:

الحكمة المتعالبة في الأسفار الأربع العقلية، صدرالدین شیرازی، دار إحياء التراث، بيروت، ۱۹۸۱.

المتاعر، صدرالدین شیرازی، طهوری، تهران، ۱۳۶۲.

العرشية، صدرالدین شیرازی، انتشارات مولی، تهران، ۱۳۶۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه ملاصدرا: علم النفس و آخرت‌شناسی

عنوان درس به انگلیسی: The Philosophy of Mulla Sadra :Psychology and Eschatology

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه ملاصدرا: خداشناسی

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات ملاصدرا در باب نفس و معاد (جسمانی و روحانی)

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی در زمینه دیدگاه‌های صدرا در حوزه‌ی فلسفه ذهن و
مسئله‌ی جاودانگی

سرفصل درس:

۱. تعریف نفس

۲. انبات وجود نفس

۳. انبات تجرد و جوهریت نفس

۴. قوای نفس

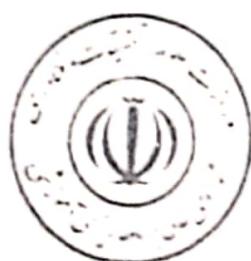
۵. رابطه‌ی نفس و فوای آن (نظریه‌ی «النفس فی وحدتها كل القوى»)

۶. جسمانیت حدوت و روحانیت بقای نفس

۷. ابطال تناسخ

۸. معاد روحانی

۹. معاد جسمانی

روش ارزشیابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
آزمون‌های نوشتاری: ٦٠ درصد	٢٠ درصد	در صد	در صد
عملکردی			

فهرست منابع:

الشواهد البربوية، صدرالدین شیرازی، تصحیح و مقدمه‌ی سید جلال‌الدین آشتیانی، المركز الجامعی للنشر، مشهد، ۱۳۶۰.

المبدأ و المعاد، صدرالدین شیرازی، تصحیح و مقدمه‌ی سید جلال‌الدین آشتیانی، انجمن حکمت و فلسفه‌ی ایران، تهران، ۱۳۵۴.

فهرست مطالعات:

الحكمة المتعالية في الأسفار الأربع العقلانية، صدرالدین شیرازی، دار إحياء التراث، بيروت، ۱۹۸۱.

المشاعر، صدرالدین شیرازی، طهوری، تهران، ۱۳۶۳.

العرنية، صدرالدین شیرازی، انتشارات مولی، تهران، ۱۳۶۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی سینوی ۱

عنوان درس به انگلیسی: Avicenna's Philosophy ۱

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات ابن‌سینا در زمینه‌ی اثبات وجود و یگانگی خداوند

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی در زمینه‌ی اثبات وجود و یگانگی خداوند بر مشرب ابن‌سینا

سرفصل درس:

۱. نفی ماده‌ی باوری (ابطال مدعای انحصار موجود در امر محسوس)

۲. علل ماهیت و علل وجود

۳. برهان وجود و امکان بر اثبات وجود خدا

۴. برهان توحید

۵. بساطت واجب الوجود

۶. عبیت وجود و ماهیت در واجب الوجود

۷. نفی جنس و فصل و حد و ضد و ندّاز واجب الوجود

۸ علم خدا

روش ارزشیابی:

پروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون های نوشتاری: ٦٠ درصد	٢٠ درصد	٢٠ در صد
	عملکردی		

فهرست منابع:

الإشارات والتبصّرات، ابن سينا، مع الترجمة لنمير الدين الطوسي، نشر البلاغة، قم، ١٣٨٣.

فهرست مطالعات:

الشفاء: الإلهيات، ابن سينا، تحقيق الدكتور إبراهيم مذكر، قاهره، ١٩٨١.

النجاة، ابن سينا، تصحيح مرتضى مطهرى، دانشگاه تهران، ١٣٧٩.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی سینوی ۲

عنوان درس به انگلیسی: Avicenna's Philosophy ۲

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی سینوی ۱

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات ابن‌سینا در زمینه‌ی اثبات وجود و یگانگی خداوند

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی در زمینه‌ی اثبات وجود و یگانگی خداوند بر مشرب ابن‌سینا

سرفصل درس:

۱. ملاک نیازمندی معلول به علت

۲. ماهیت زمان

۳. مسبوقیت حادثات به ماده و زمان

۴. اثبات حدوث ذاتی ممکنات

۵. قاعده‌ی الواحد

۶. غایت‌مندی افعال الهی

۷. رابطه‌ی هستی‌شناختی خدا و جهان (چگونگی حدود کثیر از واحد)

۸. مباحث مربوط به نفس و آگاهی

۹. نقد نظریه‌ی اتحاد عاقل و معقول

۱۰. علم واجب الوجود به جزئیات

۱۱. مسئلله‌ی شر

روش ارزشیابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ در صد	
	عملکردی		

فهرست منابع:

الإشارات والتبيّنات، ابن سينا، مع الشرح لنصير الدين الطوسي، نشر البلاغة، قم، ۱۳۸۳.

فهرست مطالعات:

النفاء: الإبهادات، ابن سينا، تحقيق الدكتور إبراهيم مذكور، قاهره، ۱۹۸۱.

النجاة، ابن سينا، تصحیح مرتضی مظہری، دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.

عنوان درس به فارسی: فلسفه اشرافی ۱

عنوان درس به انگلیسی: Illuminationist Philosophy ۱

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۲۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات سه‌وردي در زمینه‌ی منطق و متأفیزیک

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، واستدلال در حوزه‌ی منطق و فلسفه اشرافی

سرفصل درس:

۱. موضع سه‌وردي در برابر ذات‌گرایی و منطق ارسطوی تعریف

۲. نقد او بر عکس مستوی

۳. نظریه‌ی ضرورت بناده

۴. معالطات

۵. اعتباریت وجود

۶. ابطال ماده و صورت

۷. نقد ادله‌ی مشابهان بر بقای نفس

۸. نظریه‌ی مثل افلاطونی

۹. نظریه‌ی ابصار و سمع

بروزه	آزمون‌های نهایی	مبان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ در صد
	عملکردی		

فهرست منابع:

مجموعه مصنفات شیخ اشراف، به تصحیح هائزی کربن، مؤسسه مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۵.

فهرست مطالعات:

تعاع اندیشه و شهود در فلسفه سهروردی، غلامحسین ابراهیمی دینانی، انتشارات حکمت، تهران، ۱۳۷۵.

حکمت اشراف، سید عبدالله یزدان‌ینا، بیرون‌گاه حوزه و دانشگاه، قم، ۱۳۸۹.

عنوان درس به فارسی: فلسفه اشراق ۲

عنوان درس به انگلیسی: Illuminationist Philosophy ۲

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش نکسلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات سه‌ورودی در زمینه‌ی متأفیزیک نوری

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در حوزه‌ی فلسفه اشراقی و متأفیزیک نوری

سرفصل درس:

۱. نور و ظلمت

۲. نیازمندی وجودی جسم به نور مجرد

۳. علم حضوری

۴. اقسام نور و اختلاف تکییکی انوار

۵. ایات نور الانوار

۶. فاعده‌ی الواحد و صادر اوّل

۷. ربط واحد به کثیر: گزارش و سنجش نظریه‌ی مشابهان

۸. نظام قهر و مهر: تبیین اشراقی از ربط واحد به کثیر

۹. نظریه‌ی اشراقی در باب علم الهی

۱۰. فاعده‌ی امکان اشرف

روش ارزشیابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ٦٠ درصد	٢٠ درصد	٢٠ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

مجموعه مصنفات شیخ اشراف، به تصحیح هاری کربن، مؤسسه مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۵.

فهرست مطالعات:

ساعاندیشه و شهود در فلسفه سهروردی، غلامحسین ابراهیمی دینانی، انتشارات حکمت، تهران، ۱۳۷۵.
حکمت اشراف، سید عبدالله بیزدان بناء، بزووهنگاه حوزه و دانشگاه، قم، ۱۳۸۹.

عنوان درس به فارسی: منطق سینوی

عنوان درس به انگلیسی: Avicenna's Logic

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی اسلامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با منطق سینوی

اهداف رقتاری: نواتایی فهم، تحلیل، و استدلال در زمینه منطق سینوی

سرفصل درس:

۱. مدخل

۲. کلیات خس

۳. قضايا

۴. قیاس

۵. منطق موجهات

۶. برهان

۷. مفاظه

روش آرزشیابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی منسق
	آزمون‌های نوشتاری:	۲۰ درصد	۲۰ درصد

	٤٠ درصد		
	عملکردی		

فهرست منابع:

الإشارات والتبصّرات، ابن سينا، مع الشرح لعصير الدين الطوسي، نشر البلاغة، قم، ١٣٨٣.

فهرست مطالعات:

الشمام، ابن سينا، تحقيق الدكتور إبراهيم مذكر، قاهره، ١٩٨١.

الشمام، ابن سينا، تصحيح مرتضى مطهرى، دانشگاه تهران، ١٣٧١.

عنوان درس به فارسی: منطق جدید

عنوان درس به انگلیسی: Modern Logic

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با منطق جدید

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در زمینه‌ی منطق جدید

سرفصل درس:

۱. آشنایی اجمالی با تفاویزات منطق قدیم، متنی، و جدید

۲. آشنایی اجمالی با نظام‌های استنتاجی در منطق جدید و تقریرهای مختلف از این نظام‌ها (با تکیه بر نظام

استنتاج طبیعی به تقریر لمون و کی)

۳. منطق جمله‌ها

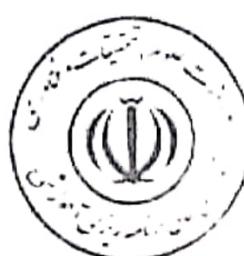
۴. فراظنظریه‌ی منطق جمله‌ها

۵. منطق محمول‌ها

۶. منطق محمول‌ها با این‌همانی

۷. فراظنظریه‌ی منطق محمول‌ها

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

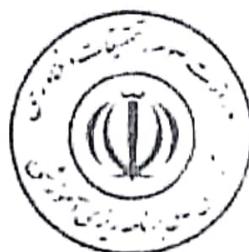
فهرست منابع:

درآمدی به منطق جدید، ضیاء موحد، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۸۳.
مبانی منطق جدید، لطف الله نبوی، سمت، ۱۳۸۴.

فهرست مطالعات:

درآمدی نو به منطق نسادین: منطق جمله‌ها، بیل تیدمن و هاوارد کهین، ترجمه‌ی رضا اکبری، دانشگاه امام صادق، تهران، ۱۳۹۱.

درآمدی نو به منطق نسادین: منطق محمول‌ها، بیل تیدمن و هاوارد کهین، ترجمه‌ی رضا اکبری، دانشگاه امام صادق، تهران، ۱۳۹۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی غرب ۱

عنوان درس به انگلیسی: Western Philosophy ۱

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با فلسفه‌ی تحلیلی

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در حوزه‌ی فلسفه‌ی تحلیلی

سرفصل درس:

۱. ماهیت فلسفه تحلیلی

۲. انتیسم منطقی

۳. بوزیتیویسم منطقی

۴. آرای راسل

۵. آرای وینگستاین متقدم

۶. فلسفه‌ی زبان

روش ارزشابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد

	عملکردی		
--	---------	--	--

فهرست منابع:

فلسفه تحلیلی در غرب بیستم، اورام استرول، ترجمه فریدون فاطمی، نشر مرکز، تهران، ۱۳۹۲.

فهرست مطالعات:

فلسفه در غرب بیستم، زان لاکوست، ترجمه رضا داوری اردکانی، سمت، تهران، ۱۳۷۴.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی غرب ۲

عنوان درس به انگلیسی: **Western Philosophy ۲**

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۲۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی غرب ۱

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با اگزیستانسالیسم

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در حوزه‌ی فلسفه‌ی غرب به‌ویژه، آرای فیلسوفان وجودی

سرفصل درس:

۱. «اگزیستانس» و تفاوت آن با «وجود» و «موجود»

۲. آرای کی پر کگارد

۳. آرای یاسبرس

۴. آرای سارتر

۵. آرای مارسل

۶. آرای هایدگر

۷. نیان تاریخی فلسفه‌های اگزیستانس

روش ارزشیابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری:	۲۰ درصد	۲۰ درصد

	۶۰ درصد		
عملکردی			

فهرست منابع:

- نگاهی به نگرش‌های فلسفی سده بیستم، میر عبدالحسین نقیب زاده جلالی، کتابخانه طهوری، تهران، ۱۳۹۰.
- پدیدارستانی و فلسفه‌های هست بودن، روزه ورنو - زان وال، ترجمه یحیی مهدوی، خوارزمی، تهران، ۱۳۸۷.
- تاریخ فلسفه: از فیخته تا نیجه، فردیک کابلستون، ترجمه داریوش آشوری، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۹۰.

فهرست مطالعات:

- بحث در مابعدالطبعه، زان وال، ترجمه یحیی مهدوی، خوارزمی، تهران، ۱۳۸۰.
- ترس و لرز، کی یرکگارد، ترجمه عبدالکریم رشیدیان، نشر نی، تهران، ۱۳۷۸.
- هستی و زمان، هایدگر، ترجمه عبدالکریم رشیدیان، نشر نی، تهران، ۱۳۸۹.

عنوان درس به فارسی: مسائل جدید کلامی

عنوان درس به انگلیسی: New Problems in Kalam

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی غرب ۱ و ۲

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با موضوعات کلامی مدرن و رویکردهای نوین الهیاتی در دنیای جدید

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در حوزه‌ی کلام جدید

سرفصل درس:

۱. تعریف دقیق علم کلام، کلام جدید، و فلسفه‌ی دین

۲. بیان موضوع، روش، و غایت در کلام جدید و مباحث جدید کلامی

۳. ادلی انبات وجود خدا (براهین وجودستاخنی، جهان‌شناختی، غایت‌شناختی، برهان اخلاقی، برهان تجربه‌ی دینی، براهین برآگماتیستی....)

۴. اوصاف خداوند (علم مطلق، قدرت مطلق، خبرخواهی مطلق، عدم تناهی، بساطت مطلق، و...)

۵. مسئله‌ی شر (مسئله‌ی منطقی شر، مسئله‌ی فرینه‌ای شر، دفاعیه، تودیه، شر بی‌وجه، مسئله‌ی احتمالاتی شر، مسئله‌ی وجودی شر)

۶. علم و دین (بررسی مدل‌های مختلف رابطه‌ی علم و دین)

۷. زبان دین (مسئله‌ی معناداری و معناشناصی زبان دین)

۸. تجربه‌ی دینی (ماهیت و انواع تجربه‌ی دینی، حجیت معرفت‌شناختی تجربه‌های دینی)

۹. مرگ و جاودانگی (دیدگاههای مختلف دربارهٔ ماهیت مرگ و ادلهٔ جاودانگی)
۱۰. کثرت‌گرایی دینی (در برابر شمول‌گرایی و انحصار‌گرایی)
۱۱. معنای زندگی (مفهوم معناداری زندگی و مؤلفه‌های آن و رویکردهای مختلف در باب معنای معنا و معنایابی زندگی)

روش ارزشیابی:

پژوهش	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ در صد
	عملکردی		

فهرست منابع:

جستارهایی در کلام جدید، محمد رضایی و دیگران، سمت، تهران، ۱۳۸۸.

فهرست مطالعات:

سخن گفتن از خدا، امیر عباس علیزمانی، بزوشنگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران، ۱۳۸۷.

عقل و اعتقاد دینی، مایکل بیترسون، ترجمه‌ی ابراهیم سلطانی و احمد نراقی، طرح نو، تهران، ۱۳۷۶.

علم و دین، ایان باربور، ترجمه‌ی خرمناهی، نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۷۶.

عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی ۱

عنوان درس به انگلیسی: Professional Foreign Language ۱

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با زبان انگلیسی در حوزه‌ی تخصصی فلسفه

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال به زبان انگلیسی در حوزه‌ی تخصصی فلسفه

سرفصل درس:

۱. ارسطو

۲. افلاطون

۳. فلوبطین

۴. فارابی

۵. ابن‌سینا

۶. سهروردی

۷. ملاحدرا

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری:	۲۰ درصد	۲۰ درصد

	٤٠ درصد		
عملکردی			

فهرست منابع:

Routledge Encyclopedia of philosophy, Edward Craig (ed.), London: Routledge.

فهرست مطالعات:

Encyclopedia of Philosophy, Donald M. Borchert (ed.), New York: McMillan.

عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی ۲

عنوان درس به انگلیسی: Professional Foreign Language ۲

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با زبان انگلیسی در حوزه‌ی تخصصی فلسفه

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال به زبان انگلیسی در حوزه‌ی تخصصی فلسفه

سرفصل درس:

۱. بارکلی

۲. لای

۳. هیوم

۴. کانت

۵. دکل

۶. کییرکنگارد

۷. نیجه

۸. هابدگر

۹. فرگه

۱۰. راسل

۱۱. ویتگشتاین

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزش‌بافی مستمر
آزمون‌های نوشتاری:	۲۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	۶۰ درصد		
عملکردی			

فهرست منابع:

Routledge Encyclopedia of philosophy, Edward Craig (ed.), London: Routledge.

فهرست مطالعات:

Encyclopedia of Philosophy, Donald M. Borchert (ed.), New York: McMillan.

